

MI TÖRTÉNT MAGYARORSZÁGON AZ ELMÚLT 10 ÉVBEN A SZEGÉNYSÉGGEL?

A SZEGÉNYSÉG HELYZETE MAGYARORSZÁGON

SZÁZADVÉG

SZÁZADVÉG GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

2021. MÁRCIUS 12.

1. Szegénység

A szegénység mértékének meghatározására, annak függvényében, hogy kiket is tekintünk szegénynek, több eltérő módszertan is rendelkezésre áll. Ugyanakkor egy ilyen szempont vizsgálatánál az időbeli lefutáson felül érdemes nemzetközileg is megvizsgálni a kérdést, hogy hogyan teljesítettek az egyes országok a szomszédjaikhoz vagy a régiójukhoz viszonyítva.

Erre szolgálnak az Eurostat adatai, amelyeket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az elmúlt egy évtizedben a teljes lakosságot tekintve az EU átlagnál nagyobb mértékben, mintegy kétharmadával csökkent Magyarországon a súlyos anyagi nélkülözésben élők aránya.

Mielőtt azonban magáról a szegénységről beszélünk, fontos tisztázni a fogalmat és eldönteni azt, hogy pontosan mit is értünk „szegénység” alatt. A szegénységre vonatkozóan az Európai Unióban létezik egy egységes mutatószám, ez pedig a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya. Egy közös európai mutatószámnak az az előnye, hogy olyan képet ad az adott kérdésben, amely az egyes tagországok helyzetét összehasonlíthatóvá teszi. Az számít a szegénység kockázatának kitettnek az uniós definíció szerint, aki a következő három szegénységi szempont legalább egyikének megfelel:

- + Relatív jövedelmi szegénység: a nettó jövedelem nem éri el a medián 60 százalékát;
- + Súlyos anyagi depriváció: akik a meghatározott 9 fogyasztási tételből (hiteltörlesztéssel vagy lakással kapcsolatos fizetési hátralék, a lakás megfelelő fűtésének hiánya, a váratlan kiadások fedezetének hiánya, a kétnaponta hús, hal vagy azzal egyenértékű tápanyag fogyasztásának hiánya, az évi egyhetes, nem otthon töltött üdülés hiánya, anyagi okból nem rendelkezik személygépkocsival, anyagi okból nem rendelkezik mosógéppel, anyagi okból nem rendelkezik színes televízióval és anyagi okból nem

rendelkezik telefonnal) legalább 4-ről anyagi okok miatt lemondani kényszerülnek;

- + Nagyon alacsony munkaintenzitás: olyan háztartásban élők, ahol a háztartások munkaképes korú tagjai a lehetséges munkaidejüknek kevesebb, mint ötödét töltik munkával.

A szegénység vagy kirekesztés kockázatának kitettek aránya Magyarországon az adatok szerint 10 év alatt majdnem a felére csökkent. A három mutató közül a **súlyos anyagi depriváció** mutatóban a szegények aránya majdnem kétharmadával, 23,4 százalékról 8,0 százalékra csökkent 2010 és 2019 között. Ez azt mutatja, hogy a szegényebb háztartások jövedelme növekedett, vagyis több mindent tudtak megvásárolni. A nagyon alacsony munkaintenzitású háztartások aránya szintén érdemben csökkent, ez a foglalkoztatás bővülésével áll összefüggésben.

1. TÁBLÁZAT: AZ EGYES KATEGÓRIÁJÚ SZEGÉNYEK ARÁNYA MAGYARORSZÁGON

	2010	2018	2019
Relatív jövedelmi szegénység	14,1	12,3	12,2
Súlyos anyagi depriváció	23,4	8,7	8,0
Nagyon alacsony munkaintenzitás	9,7	3,7	3,6
Szegénység vagy kirekesztés kockázata	31,5	18,9	17,7

Forrás: KSH

Kisebb mérséklődést látunk a relatív jövedelmi szegénységi mutatóban, ami arra utal, hogy a jövedelmek eloszlása csak kismértékben változott, azaz nem arról van szó, hogy úgy csökkent a kisebb bevételi forrásokkal gazdálkodók aránya, hogy közben a magasabb jövedelemmel rendelkezők (például vállalatvezetők, magasan képzett szakemberek) anyagi helyzete romlott volna. Ez ugyanakkor arra is utal, hogy a gazdasági növekedés nemcsak a háztartások egy részének jövedelmi helyzetének a javulására volt hatással, hanem széles körben megtörtént – tehát

nem azért tudtak a korábban kisebb jövedelemmel rendelkezők többet vásárolni, mert elvontak volna jövedelmet a jobban keresőktől.

Érdeemes azt is megnézni, hogy a szegénységi mutatók tekintetében hogyan áll Magyarország nemzetközi összehasonlításban. Az Eurostat adatbázisában szereplő legújabb, 2019-es adatok a KSH 2018-as adataival egyeznek meg, azaz itt az adatfelvétel éve jelenik meg.

2. TÁBLÁZAT: A SZEGÉNYSÉG KOCKÁZATÁNAK KITETTEK ARÁNYA (SZÁZALÉK)

	2010	2018
EU-28	24,3	21,4
Ausztria	19,2	16,9
Bulgária	49,1	32,5
Csehország	15,3	12,5
Franciaország	19,3	17,9
Lengyelország	27,2	18,2
Magyarország	31,5	18,9
Németország	19,9	17,4
Románia	40,9	31,2
Spanyolország	26,7	25,3
Szlovákia	20,6	16,4

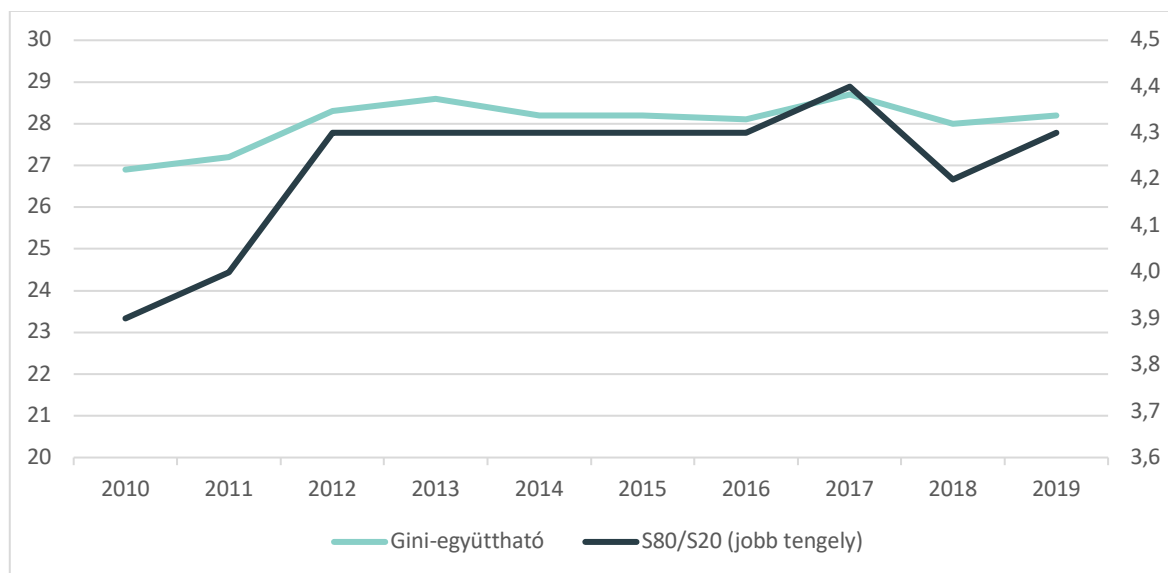
Forrás: Eurostat

Mint látható, a szegénység kockázatának kitettek aránya az uniós átlag alatt volt 2018-ban, és a csökkenés mértéke is kifejezetten dinamikusnak bizonyult: míg az uniós átlag alig néhány százalékpontot mérséklődött a vizsgált időszakban, a magyar több mint 12 százalékpontot. Fontos hozzátenni, hogy vannak azért nálunk kedvezőbb helyzetben lévő országok a visegrádi országok között is, tehát még lehet javítani a helyzeten.

2. Társadalmi különbségek

A szegénységben élők arányán kívül fontos kérdés, hogy egy társadalomban mekkorák a különbségek. Ennek mérésére is többfajta mutató használatos. Ezek közül érdemes kiemelni a Gini-együtthetót, amely a jövedelem eloszlásának egyenletességét méri, illetve az S80/S20 mutatót, amely a legfelső és legalsó jövedelmi ötöd közötti eltérést mutatja. Mindkét mutató növekedése az egyenlőtlenség emelkedését jelenti. Hasonlóan a korábbiakhoz, ezen mutatókat is érdemes idősorosan és európai összehasonlításban is vizsgálni.

1. ÁBRA: A TÁRSADALMI EGYENLŐTLENSÉG MÉRŐSZÁMAINAK ALAKULÁSA
MAGYARORSZÁGON

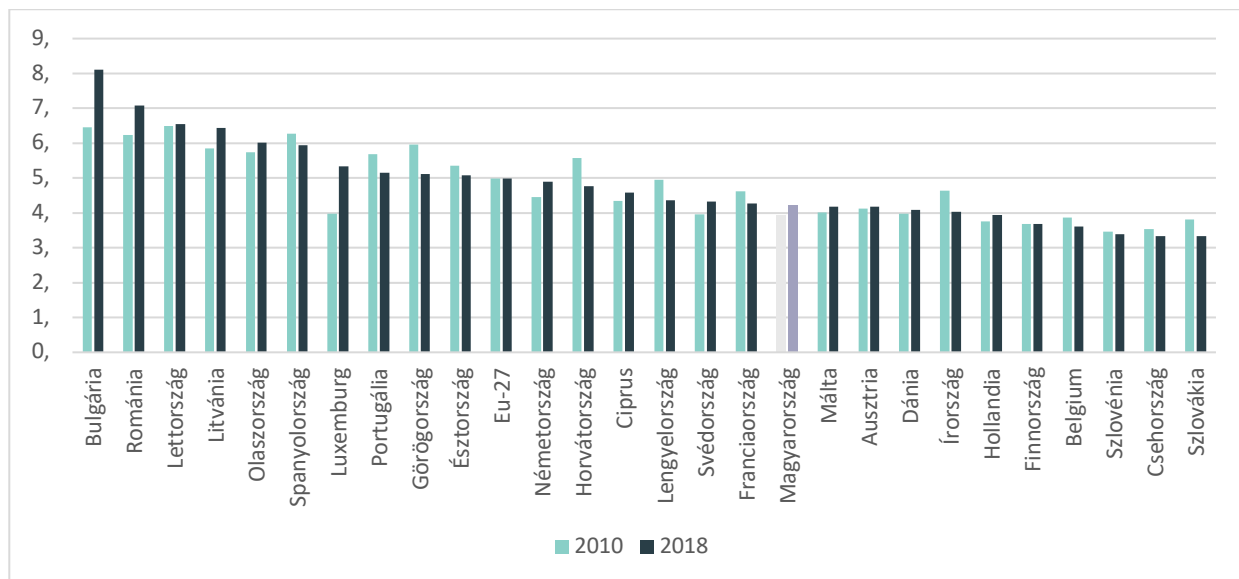
Forrás: KSH

Az ábrán látható, hogy a társadalmi különbségek mindkét mutató szerint kismértékben növekedtek a 2010 és 2019 közötti időszakban. Az időszak azonban két különböző részre osztható: míg 2010 és 2012 között a különbségek érdemi növekedése figyelhető meg, addig 2012 és 2019 között összességében stagnált a két mutató értéke.

Az Európai Unió egészét tekintve a vizsgált időszak egészére vonatkozóan megállapítható, hogy az S80/S20 mutató értéke összességében stagnált, 4,99-en

állt. Ezen belül azonban az időszak első felében növekedés, a második felébe csökkenés történt. Ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy az unió egészét tekintve az egyenlőtlenségek nagyobbak, mint Magyarországon: míg hazánkban a legfelső jövedelmi kvintilis 4,2–4,3-szer keres annyit, mint a legalsó, addig ez az eltérés az Európai Unióban ötszörös.

2. ÁBRA: TÁRSADALMI KÜLÖNBSÉGEK AZ EURÓPAI UNIÓBAN AZ S80/S20 MUTATÓ SZERINT

Forrás: Eurostat

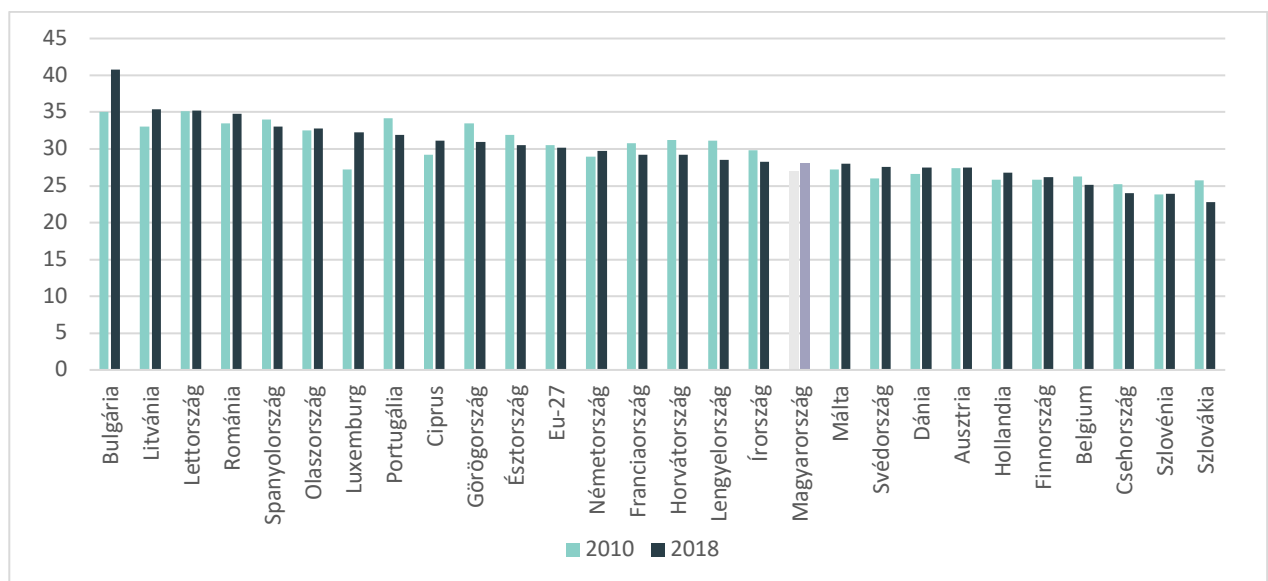
Amint az ábrán látható, a legnagyobb társadalmi különbségek Bulgáriát és Romániát jellemzik, őket követi két balti állam (Lettország, Litvánia), majd pedig két déli ország (Olaszország, Spanyolország). Érdekesség, hogy a különbségek Romániában és Bulgáriában érdemben nőttek is a vizsgált időszakban.

Magyarországon a társadalmi különbségek az adatok szerint nagyjából akkorák, mint Franciaországban vagy Ausztriában.

A legkisebb társadalmi különbségeket Csehországban és Szlovákiában mérte az Eurostat. A tagállamok többségében tehát ezen mutató szerint nagyobbak a különbségek, mint Magyarországon.

A Gini-mutató alapján az ehhez hasonló kép adódik. A magyar társadalmi különbségek e mutató szerint is kisebbek az uniós átlagnál. Itt is igaz továbbá, hogy érdemi változás az Európai Unió egészét tekintve nem következett be a vizsgált időszakban. A legnagyobb különbségek, hasonlóan a S80/S20 mutatóhoz Bulgária esetében vannak, őket követi Litvánia, Lettország és Románia, majd Spanyolország és Olaszország. A legkisebb egyenlőtlenségek e mutató szerint Szlovákia, Szlovénia és Csehország esetében tapasztalhatók.

**3. ÁBRA: TÁRSADALMI EGYENLŐTLENSÉGEK A GINI EGYÜTTHATÓ SZERINT
EURÓPÁBAN**

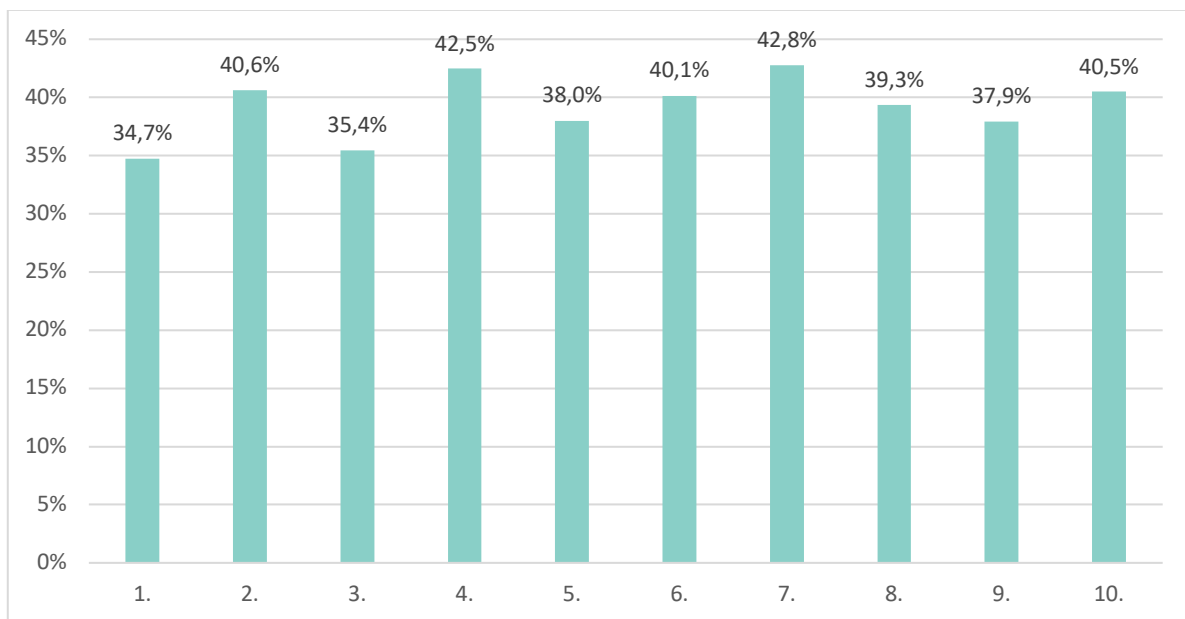

Forrás: Eurostat

3. Jövedelmek

Mint láttuk tehát, a társadalmi különbségek a vizsgált időszakban kismértékben növekedtek, míg a szegénység jelentősen csökkent. Emiatt érdemes részletesen is megvizsgálni az egyes jövedelmi decilisekben egy főre jutó nettó jövedelmének reálváltozását, amelyet a következő ábra mutat. Ez alapján megállapítható, hogy a jövedelmek minden decilisben érdemben és nagyjából hasonló nagyságban növekedtek. A legkisebb növekedés a legszegényebbeket jellemezte (34,7 százalék), míg a legnagyobb a 7. decilist (42,8 százalék). A növekedések tehát egy 10 százalékpontos skálán belül mozogtak.

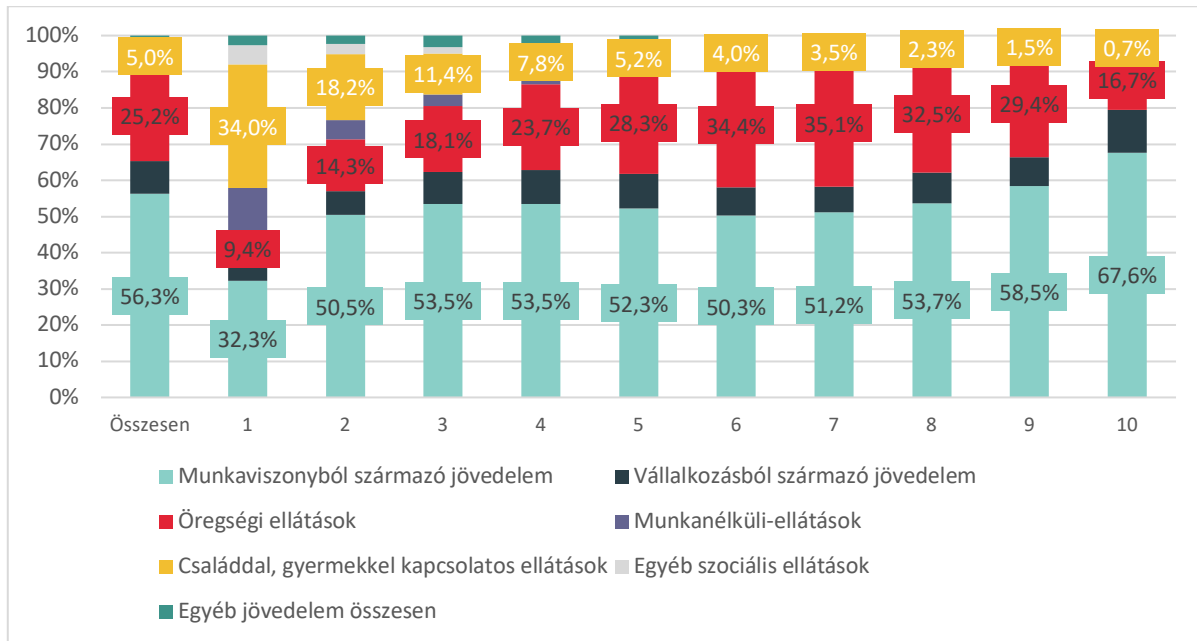
4. ÁBRA: AZ EGYES JÖVEDELMI DECILISEK NETTÓ JÖVEDELMÉNEK REÁLNOVEKEDÉSE 2010 ÉS 2019 KÖZÖTT

Forrás: KSH

Érdeemes azonban azt is megvizsgálni, hogy az egyes jövedelmi decilisekben hogyan alakultak az egyes jövedelemtípusok, mivel nem csak az fontos kérdés, hogy az egyes társadalmi csoportok mekkora jövedelemmel rendelkeznek, hanem az is, hogy a jövedelmüket milyen forrásból szerzik be: állami támogatásból (nyugdíj, segély) vagy munkából.

5. ÁBRA: AZ EGYES JÖVEDELEMTÍPUSOK ARÁNYA A BRUTTÓ JÖVEDELMEK BELÜL
DECILISENKÉNT 2010-BEN

Forrás: KSH

Amint az ábrán látható, az egyes jövedelemtípusok közül alapvetően a munkaviszonyból származó jövedelem, a vállalkozásból származó jövedelem, az öregségi ellátások, a családdal, gyermekkel kapcsolatos ellátások, illetve az alacsonyabb jövedelműeknél ezeken felül még a munkanélküli ellátás a meghatározó. Érdekes ezek arányának változását megvizsgálni az egyes decilisekben.

A vizsgált időszakban arányaiban növekedett a munkaviszonyból származó jövedelem nagysága: míg 2010-ben 56,3, addig 2019-ben 65,8 százalék volt. Az arány a 10. decilis, vagyis a legnagyobb jövedelműek kivételével mindenhol jelentősen, több mint 10 százalékponttal emelkedett, így – az első decilis kivételével – mindenhol 60 százalék felett alakult 2019-ben. Az első decilisben ez az arány a 2010-es 32,3 százalék után 2019-ben 48,5 százalékon alakult, azaz a legszegényebbek esetében is jelentősen nőtt a munkából származó jövedelem, amelyet a bérek és azon belül is a minimálbér növekedése, valamint az emelkedő foglalkoztatás magyaráz.

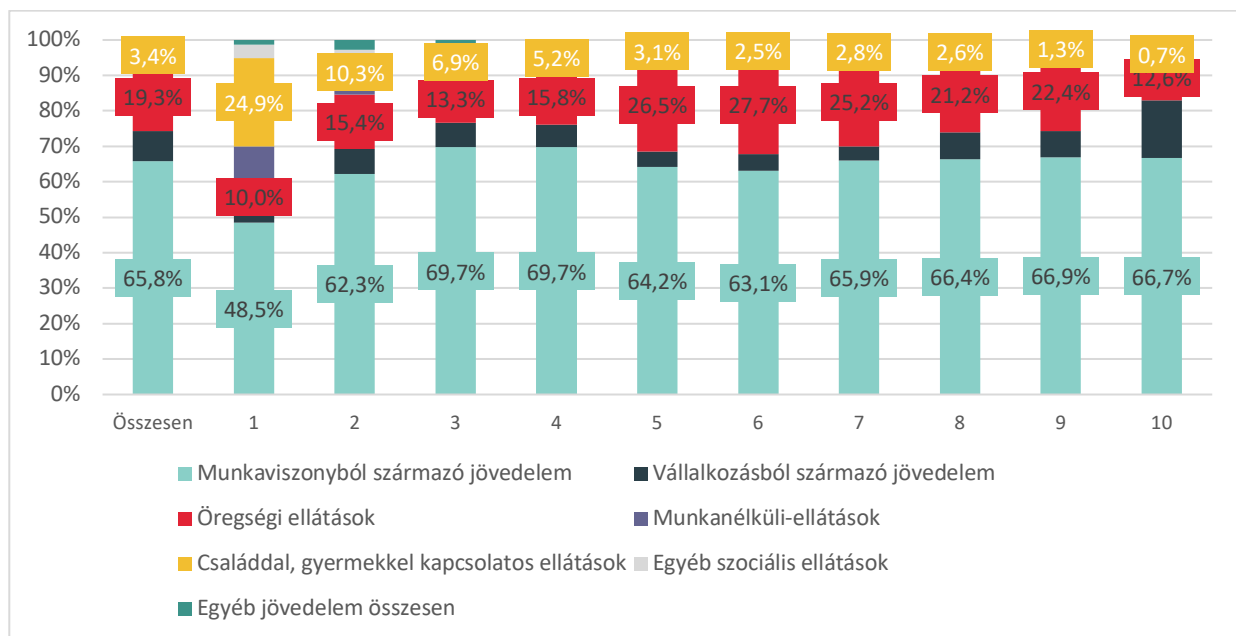
A vállalkozásokból származó jövedelem aránya lényegében nem változott a vizsgált időszakban: a 2010-es 9,0 százalék után 2019-ben 8,4 százalékon alakult. E jövedelmek aránya az első decilisben a legkisebb, 2,3 százalék – ez 2010-ben még 4,1 százalék volt. Növekedés mindösszesen 2 decilisben figyelhető meg: a másodikban (6,5 százalékról 7,0 százalékra), illetve a tizedikben (11,9 százalékról 16,2 százalékra). Ez tehát azt mutatja, hogy a legmagasabb jövedelemmel rendelkezők esetében a vállalkozásból származó bevétel érdemben nőtt a vizsgált időszakban. A legnagyobb csökkenést az ötödik decilis szenvedte el ebben a tekintetben, itt 9,5 százalékról 4,2 százalékra mérséklődött az arány.

Jelentős visszaesés történt a nyugdíjak arányában: míg 2010-ben arányuk még 25,2 százalék volt, addig 2019-ben már csak 19,3 százalék. Ez alapvetően két tényezőre vezethető vissza: a korhatár emelésére, így az aktív évek kitolódására, és a nyugdíjas évek rövidülésére, valamint arra, hogy a nyugdíjak emelkedésének üteme alacsonyabb volt, mint a bérek emelkedésének üteme. A nyugdíjak aránya csak az első decilisben nőtt, 9,4-ről 10,0 százalékra. Mivel a nyugdíjemelkedés itt sem volt nagyobb, mint más decilisekben, ezért itt vélhetően cserélődés történt: a deciliből sokan kikerültek, akik álláshoz jutottak, és így nőtt a jövedelmük, míg az alacsony nyugdíjjal rendelkezők relatíve szegényebbé váltak és az alsó decilisbe kerültek. Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a nyugdíjjal rendelkezők elszegényedtek volna, reálértékben az ő jövedelmük is emelkedett, ahogy arra a későbbiek folyamán részletesen is kitérünk, csupán relatív pozíciójuk változott meg a társadalmon belül.

A foglalkoztatás bővülésével és az ellátások rövidülésével párhuzamosan 1,3 százalékról 0,4 százalékra csökkent a munkanélküli ellátások részaránya a jövedelmen belül. Ez az arány az egyre magasabb jövedelmű deciliseknél egyre alacsonyabb: az első decilisnél ugyan még 9,2 százalék, ám már ez is kisebb a 2010-es 12,2 százaléknál.

A családdal, gyermekkel kapcsolatos ellátások aránya a jövedelmeken belül a 2010-es 5,0 százalékról 3,4 százalékra csökkent. Ennek magyarázata a családi pótlék változatlansága, illetve az, hogy a családi adókedvezmény vélhetően nem itt jelenik meg, hanem a munkaviszonyból származó jövedelmeknél, hiszen az a bruttó és nettó jövedelem közötti eltérést csökkenti. A családdal, gyermekkel kapcsolatos ellátások aránya az első decilisben a legnagyobb, 24,9 százalék, ez 2010-ben még magasabb, 34,0 százalék volt. Az arány egyébként bár kisebb mértékben, de a 8. és a 10. decilis kivételével mindenhol csökkent.

6. ÁBRA: AZ EGYES JÖVEDELEMTÍPUSOK ARÁNYA A BRUTTÓ JÖVEDELMEKEN BELÜL DECILISENKÉNT 2019-BEN

Forrás: KSH

4. Foglalkoztatás

Mi járult tehát hozzá a szegények arányának mérséklődéséhez, és mely területeken akad még tennivaló? A szegénység mértékét alapvetően az határozza meg, hogy valaki mekkora jövedelemmel rendelkezik, ebben pedig fontos szerepe van annak, hogy van-e állása, és ha igen, milyen fizetéssel. Ebből a szempontból sokat segített a foglalkoztatási ráta emelkedése a 2010 és 2019 közötti időszakban. Míg a teljes foglalkoztatási ráta 48,7 százalékról 60,8 százalékra nőtt a 15-74 éves korosztályban, addig az alacsonyabb végzettségű, így a szegénység kockázatának jobban kitett csoportokban a növekedés még dinamikusabb volt: a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők esetében 7,8 százalékról 19,0 százalékra, az általános iskolai végzettségűek esetében 20,5 százalékról 33,6 százalékra emelkedett.

A foglalkoztatás bővülése értelemszerűen a szegényebbeket segítette, hiszen a magasabb jövedelműek korábban is rendelkeztek állással.

Érdemes megemlíteni, hogy a magyar foglalkoztatási ráta nem 2019-ben volt kiugróan magas, hanem 2010-ben volt kiugróan alacsony: ekkor ez az érték volt a legkisebb az uniós tagországok között. A vizsgált időhorizont elején ugyanis az Európai Unió foglalkoztatási rátája 57,2 százalék volt a 15-74 éves korosztályban, ami 2019-re 60,9 százalékra emelkedett. Vagyis a magyar gazdaság 10 év alatt jelentős hátrányt ledolgozva felzárkózott az uniós átlaghoz.

5. Bérek

A munkahely megléte ugyanakkor még nem jelent egyenes kiutat a szegénységből, a munka lévén megkeresett összeg is jelentős tényező ebből a szempontból. A szegénység szempontjából ugyanakkor kevésbé az átlagbér, mint inkább a minimálbér nagysága a meghatározó.

Magyarországon 2010-ben a bruttó minimálbér értéke 73.500 forint volt, ami 2019-re 149 ezer forintra növekedett. Ez azt jelenti, hogy a minimálbér reálértéke ebben az időszakban mintegy 2/3-ával lett magasabb, azaz érdemben hozzá tudott járulni a szegénység csökkenéséhez.

Érdemes megemlíteni, hogy Magyarországon ennél nagyobb szerepe van a garantált bérminimumnak, de ennek elemzésétől a nemzetközi összehasonlíthatóság érdekében most eltekintünk.

Az európai összehasonlításhoz azt is hozzá kell tenni, hogy minimálbér nem mindenhol létezik, így európai átlagról sem beszélhetünk. Az uniós tagországok közül 20 ország volt, amelyben 2010-ben és 2019-ben is volt minimálbér. Ezek közül az euróban számított növekedés Magyarország esetében volt a 6. legnagyobb, 70,8 százalék. A forintban számított értékhez képesti kisebb növekedést a forint gyengülése magyarázza. Euróban számítva azonban még így is a magyar minimálbér a 4. legalacsonyabb a 20 (illetve mivel azóta Németországban is bevezették a minimálbért, 21) ország közül. Azaz lemaradásunk, az ország fejlettségéből adódóan, továbbra is van, de ennek mértéke csökkent az elmúlt 10 évben. A vásárlóerő-paritáson számított adatokat tekintve a kép hasonló: ebben az esetben az 5. legnagyobb növekedés a magyar. A 2019-es adatokat nézve a magyar minimálbér az 5. legalacsonyabb volt, vagyis bár elmondható, hogy a minimálbér emelkedése hozzá tudott járulni a szegények számának csökkenéséhez, itt további előrelépésre van szükség, ez pedig elősegítheti a szegénység további mérséklődését.

Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a vizsgált időszakban nemcsak a minimálbér, de a magasabb bérek is jelentősen nőttek. Ehhez hozzájárult a munkaerőhiány, illetve a munkáltatói terhek mérséklése is. Míg 2010-ben a teljes munkaidőben foglalkoztatottak bruttó átlagkeresete 202 525 forint, nettó átlagkeresete pedig 132 604 forint volt, addig 2019-re ezek rendre 367 833, illetve 244 609 forintra emelkedtek. Ez a nettó reálkeresetet figyelembe véve 51,8 százalékos növekedést jelent 2010-hez képest, miközben 2002 és 2010 között a reálbérek 29,6 százalékkal nőttek, amely a 2005-ig történő növekedésből, majd az azt követő stagnálásból és visszaesésből tevődik össze.

7. ÁBRA: A NETTÓ REÁLBÉREK NÖVEKEDÉSE ÉVES ALAPON (%)

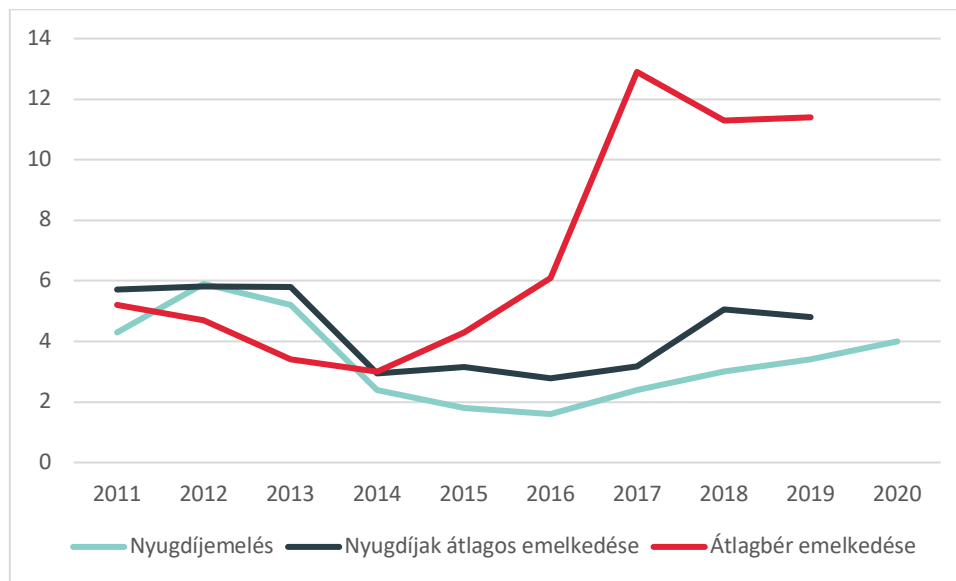
Forrás: KSH

6. Nyugdíjak

A bérek emelkedése mellett széles réteget érint a nyugdíjak növekedése is. A nyugdíjemelés 2012 óta a költségvetési előrejelzésben szereplő infláció alapján történik. Ha a nyugdíjas infláció (vagy ha a teljes infláció nagyobb, akkor az) ennél magasabbnak bizonyul, akkor a kettő közötti különbség novemberben kerül kompenzálásra pótlólagos nyugdíjemelés formájában. Ezt megelőzően, 2010 és 2012 között a megelőző időszakok (IV. negyedév – III. negyedév tényadata) alapján emelték a nyugdíjakat, illetve 3 százalékos feletti GDP-emelkedésnél a keresetek növekedését is belekalkulálták (volna) az emelésbe. 2010 előtt pedig a svájci indexálás volt érvényben, azaz félig a várt infláció, félig a várt keresetnövekedés alapján számították a nyugdíjemelést.

A jelenleg érvényes rendszer alapján számított nyugdíjemelést, átlagnyugdíjemelkedést és bérnövekedést mutatja a következő ábra. Amint az ábrán látható, a nyugdíjak emelkedése 2012-ben és 2013-ban meghaladta az átlagbérek növekedését, azóta azonban jelentősen elmaradt attól. Jól látható az is, hogy az átlagnyugdíj emelkedése szinte minden évben meghaladta a nyugdíjemelés mértékét. **Ezt az állománycserélődés magyarázza: az idősebb, elhalálozó nyugdíjasok ellátása alacsonyabb volt, a helyükre pedig magasabb bérrel (és esetleg hosszabb szolgálati idővel) nyugdíjba vonulók kerültek.**

8. ÁBRA: A NYUGDÍJEMELÉS, AZ ÁTLAGNYUGDÍJAK ÉS AZ ÁTLAGBÉREK EMELKEDÉSE (%)

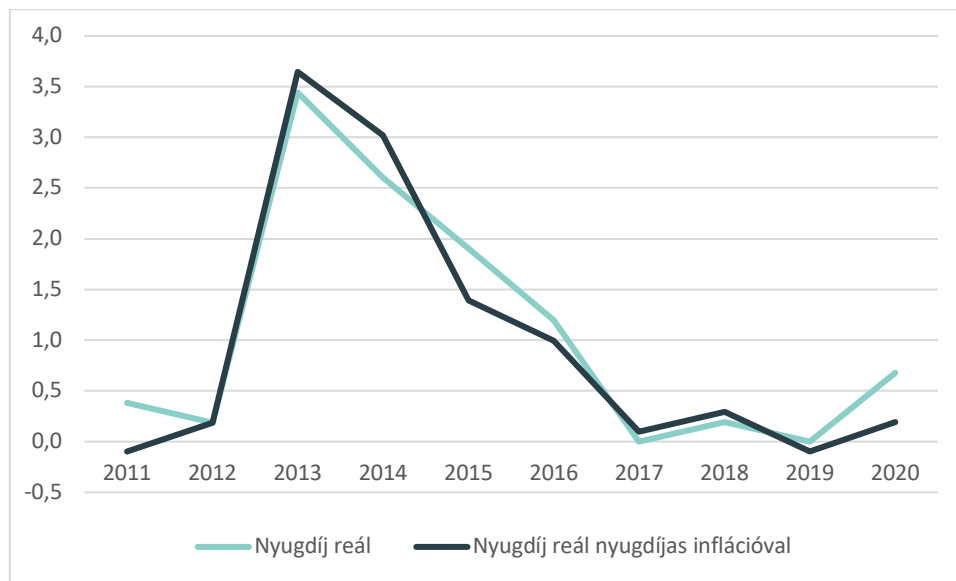

Forrás: KSH

A nyugdíjak átlagbérnél alacsonyabb emelkedése, a korhatár alatti ellátások megszüntetése, illetve a kitolódó nyugdíjkorhatár magyarázza a GDP-arányos nyugdíjráfordítások folyamatos csökkenését is, amely bár a nyugdíjasok szempontjából nem jó hír, mérsékli a rendszer demográfiai okokra visszavezethető egyensúlytalanságait. Míg 2010-ben a GDP 11,2 százalékát fordították nyugdíjkiadásokra, addig 2019-ben már csak 8,3 százalékot.

A nyugdíjak emelése a 2013 és 2016 közötti időszakban érdemben meghaladta az inflációt, mivel az infláció kisebb lett a tervezettnél. A többi évben a különbség alacsony. A 2011 és 2019 közötti időszakra összegezve a nyugdíjak reálértéke 11,0, míg a nyugdíjas inflációval számolva 10,0 százalékkal emelkedett.

9. ÁBRA: A NYUGDÍJAK REÁLÉRTÉKÉNEK VÁLTOZÁSA A TELJES ÉS A NYUGDÍJAS INFLÁCIÓ ALAPJÁN (%)

Forrás: KSH

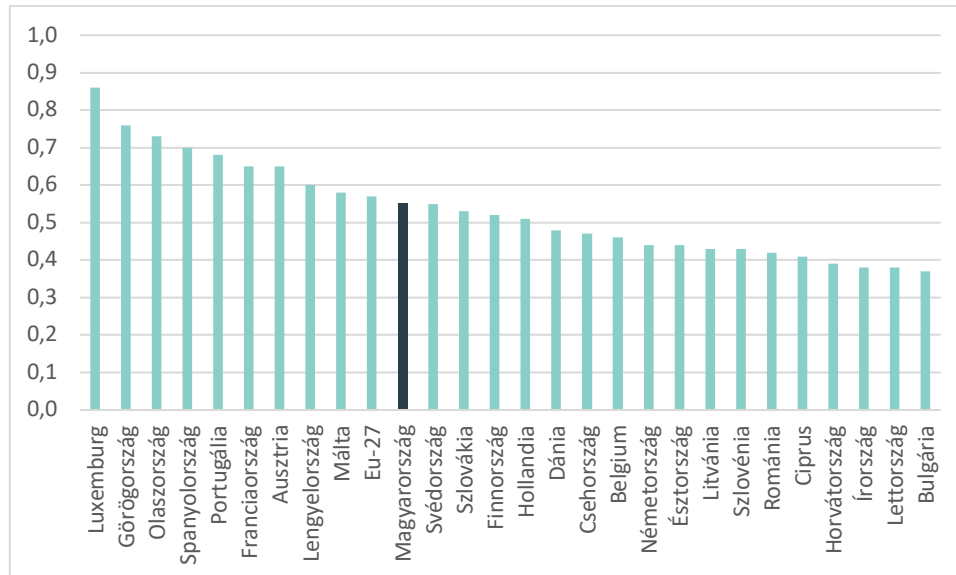
A nyugdíjak kapcsán két további juttatást érdemes megemlíteni:

- + Nyugdíjprémium: nyugdíjprémium kifizetésére akkor kerül sor, ha az adott évi GDP-növekedés meghaladja a 3,5 százalékot az év utolsó negyedében várható adatok alapján, továbbá ha a tárgyévi költségvetés egyenlegcélja várhatóan teljesül. Ekkor a nyugdíjprémium úgy kerül kiszámításra, hogy a várt GDP-növekedésből kivonnak 3,5-et, majd az így kapott értéket megszorozzák a november havi nyugdíj negyedével, legfeljebb 20.000 forinttal. Tehát például 4 százalékos GDP-növekedésnél egy legalább 80.000 forintos havi nyugdíj esetén ez az összeg 10.000 forint. A nyugdíjprémium 2009-ben került bevezetésre, hogy enyhítse a 13. havi nyugdíj megszüntetésének hatását.
- + 13. havi nyugdíj: 2021-től 4 lépésben visszavezetésre kerül a 13. havi nyugdíj. Az első lépés 2,1, a teljes intézkedés pedig 8,3 százalékos nyugdíjemelésnek felel meg.

A kezdőnyugdíjak nagyságáról ad információt a helyettesítési ráta, amely azt mutatja meg, hogy a nyugdíj nagysága átlagosan hogyan aránylik a korábbi jövedelemhez, pontosabban a 65–74 éves korcsoport mediánnyugdíját viszonyítja az 50–59 évesek mediánjövedelméhez. Magyarországon ez az arány 2019-ben 0,55

volt, ami visszaesés a 2017-es 0,64 után. Ugyanakkor azt is látni kell, hogy habár a hazai helyettesítési ráta alacsonynak tűnik, az megfelel az uniós átlagnak.

10. ÁBRA: A HELYETTESÍTÉSI RÁTA AZ EGYES UNIÓS TAGORSZÁGOKBAN

Forrás: Eurostat

Megállapítható, hogy a szegénység csökkenéséhez alapvetően két folyamat járulhatott hozzá legerősebben az elmúlt 10 évben: egyrészt a növekvő foglalkoztatás, másrészt az emelkedő bérek. A növekvő foglalkoztatás szerepe azért is kiemelkedő, mert így sokan segély helyett munkabérhez, azaz magasabb jövedelemhez jutottak, tehát nagyobb esélyük volt kitörni a szegénységből.